

16.09.2011 - 14.53 h

Mor l'escriptor reusenc Ramon Amigó als 86 anys

Era considerat el mestre de tota una generació d'erudits del Camp de Tarragona

ACN · ID 633393

Reus (ACN).- L'escriptor Ramon Amigó i Anglès (Reus, 1925) ha mort aquest divendres als 86 anys. Membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), estava considerat una "figura senyera de la recerca onomàstica a Catalunya", tal com se'l va qualificar, recentment, en l'homenatge que se li va retre durant el Congrés Internacional d'ICOS sobre Ciències Onomàstiques. Era un referent per als estudiosos d'aquesta matèria i un ferm defensor i divulgador de la cultura i la llengua catalanes. La cerimònia de comiat es farà dissabte a les cinc de la tarda al Tanatori de Reus.

Segons Josep Moran, membre de l'IEC i director de l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC, Amigó "era el mestre de tota una generació d'erudits del Camp de Tarragona". D'ell, en destaca no només que "era una persona excel·lent i generosa en tots els sentits, sinó un científic molt rigorós i que va crear una gran escola".

Ramon Amigó i Anglès era professor de català i s'havia format en l'onomàstica dins del món excursionista. Va dur a terme l'aplec i l'estudi de nombrosos repertoris onomàstics.

De les seves publicacions destaquen 'Els topònims de la ciutat de Reus', 'Els noms de lloc de les terres catalanes: la Mussara' (Premi Eduard Brossa el 1955 i premi de la Societat Catalana de Geografia, filial de l'IEC, el 1961) i 'Siurana de Prades

Altres repertoris d'onomàstica publicats corresponen als termes de la Mussara, Castellvell del Camp i Almostrer. És l'autor de la guia itinerària 'Les muntanyes de Prades, el Montsant i serra la Llena', redactada amb altres autors, i de la monografia 'L'ensenyança de la llengua catalana, des de Reus, sota el franquisme'.

Va ser vicepresident de la Societat d'Onomàstica i va rebre la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya l'any 1997.

La bandera de la ciutat penja del balcó de pedra de l'Ajuntament de Reus amb crespó negre en senyal de dol.

[Afegeix](#)
[Descarrega](#)
[Comparteix](#)
[Imprimeix](#)
[Envia](#)
[Errors](#)

ETIQUETES D'AQUESTA NOTÍCIA

Secció/Subsecció:

[Cultura/Lletres](#)

Tema:

[Obituari](#)

Territori:

[Catalunya, Camp de Tarragona](#)

Paraules clau:

[Ramon Amigó, escriptor, onomàstica](#)

2010 Intracatalònia, SA | Tots els drets reservats

Mor Ramon Amigó, artífex dels estudis d'onomàstica del Camp de Tarragona

L'últim noucentista

Natàlia Borbonès

REUS

L'escriptor i toponimista Ramon Amigó va morir ahir als 86 anys en no superar la intervenció quirúrgica a què va ser sotmès dimecres passat. Amigó, nascut a Reus l'any 1925, va ser deixeble i col·laborador de Joan Coromines i l'artífex que el Camp de Tarragona sigui actualment la zona de Catalunya on s'han elaborat més estudis sobre els noms de lloc i de persona.

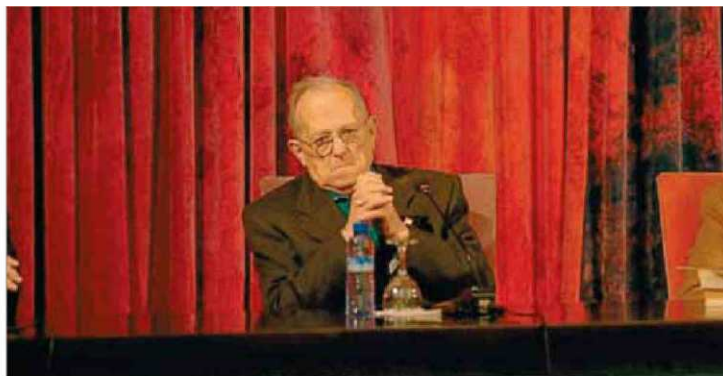
Creu de Sant Jordi, medalla d'or de la ciutat de Reus i soci d'honor del Centre de Lectura de Reus, entitat que va presidir de 1973 a 1975, Ramon Amigó era membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i vicepresident de la Societat Onomàstica de Catalunya. El director de l'oficina d'onomàstica de l'IEC, Josep Moran, va destacar ahir la gran feina que l'estudiós reusenc va fer en els camps de la lingüística i, sobretot, en l'estudi dels noms de persona i de lloc: "Va ser el mestre de tota una generació d'erudits en onomàstica del Camp de Tarragona. Va destacar per la seva rigurositat en el treball i la seva generositat." Moran es va mostrar sorprès per la sobtada mort d'Amigó: "Divendres passat, el Congrés Internacional de Ciències Onomàstiques que es va celebrar a Barcelona li va retre un homenatge. Ell va ser-hi present i res ens va fer pensar en un desenllaç tan ràpid."

La mateixa sorpresa que ahir va causar a Reus, la seva ciutat, on Amigó, de formació autodidacta, era una personalitat cultural de referència i exemple de treball rigorós, constant i auster de lluita per la supervivència de la llengua. Va ser professor i corrector de català, activista de la vida associativa (en con-

cret de l'excursionisme, on va seguir l'empremta de Joaquim Santasusagna i Josep Iglésies, membres destacats del noucentisme reusenc) i editor de treballs d'altres a través de l'Associació d'Estudis Reusencs. La seva àmplia bibliografia no inclou només els estudis d'onomàstica de poblacions com ara Reus, la Mussara, Constantí, Castellvell del Camp, Almostrer, Vila-seca, Prades, Vilallonga de Ter i Cornudella, sinó també guies excursionistes i assajos de temàtica diversa. L'últim llibre que va publicar, l'abril d'enguany, va ser *Onomàstica i llenguatge. De cap a cap del país* (Rafael Dalmau, Editor). Des de la seva casa del carrer de la Vicaria de Reus, Ramon Amigó va exercir al llarg dels anys un mestratge generós de generacions d'estudiosos, literats i historiadors no tan sols de les comarques de Tarragona, sinó de tots els Països Catalans. "Ramon Amigó constitueix

De formació autodidacta, va ser mestre de tota una generació d'erudits

un exemple perfecte d'un fenomen que no ha estat estrany en la nostra cultura: l'aparició d'estudiosos que, en l'àrea de la llengua i la filologia catalanes, han generat coneixement científic fora de l'àmbit estrictament universitari", va escriure Jordi Ginebra, catedràtic de la Universitat Rovira i Virgili, en el pròleg d'*Onomàstica i llenguatge. De cap a cap del país*. ■

Ramon Amigó, fotografiat el març d'enguany al Centre de Lectura de Reus ■ JOSÉ C. LEÓN

Amigó (izq), junto a Joan Maria Mallafré, cuando fue reconocido como el 'Més amic de Reus'. FOTO: T. MORERA

EL APUNTE

El 'Més amic de Reus'

Hace tan sólo un par de años, Ramon Amigó fue nombrado como el 'Més amic de Reus' en reconocimiento a su trabajo en el campo de la onomástica y la toponimia, así como por su labor en la enseñanza de la lengua catalana, en tiempos tan complicados como la época de la Dictadura.

Amigó es autor de obras de referencia imprescindible como *Materials per a l'estudi dels noms de lloc i de persona i renoms del terme de Reus*; de numerosos libros sobre la toponimia del Camp (Vila-seca, Prades, La Mussara, Constantí, Castellvell, Almoester, Cornudella, etc.) y diversos estudios históricos.

NECROLÓGICA ■ EL FUNERAL SERÁ ESTA TARDE A LAS 17 HORAS EN EL TANATORI DE REUS

Muere Ramon Amigó, el gran estudioso de la toponimia del Camp

Escritor, excursionista y amante de su país, de su lengua y de su ciudad, Amigó presidió el Centre de Lectura, la Associació d'Estudis Reusencs y la Associació Excursionista

POR M. JUST

Ramon Amigó, prestigioso escritor reusense y estudioso de la toponimia, murió ayer a los 86 años, tras toda una vida dedicada al mundo de la lengua y de la cultura catalana. Maestro de catalán y autor de varios estudios sobre toponimia, el año 1994 fue reconocido por el Ayuntamiento de la capital del Baix Camp con la Medalla d'Or de la Ciutat. En 1997, la Generalitat reconoció su trayectoria con la Creu de Sant Jordi.

Su tarea llegó mucho más allá de Reus, pero su vinculación con su ciudad siempre fue muy intensa. Y es que, entre muchos otros cargos, fue presidente de la Associació Excursionista de Reus, del Centre de Lectura y de la Associació d'Estudis Reusencs, además de pertenecer al Institut d'Estudis Catalans y a la Fundació Catalana d'Onomàstica.

El crespón negro cuelga desde ayer en la fachada del Palacio Municipal y del Centre de Lectura en señal de luto por la pérdida de este ilustre reusense, que

el presidente del Centre de Lectura, Xavier Filella, calificó como «un sabio». De hecho, Filella aseguró que Amigó era «de las personalidades más destacadas del mundo cultural de la ciudad en los últimos 50 años», reconociendo que fue su guía en muchas cuestiones. En este sentido, el presidente del Centre quiso recordar la implicación de Amigó en la elaboración de los criterios para poner los nombres a las calles de Reus. Y es que la toponimia, la onomástica y la lengua catalana fueron precisamente sus especialidades.

Por su parte, el presidente del Centre d'Amics de Reus, Joan Maria Mallafré, se refirió a Amigó como «uno de los grandes de la ciudad», ya sea en el mundo de la cultura como del excursionismo, y lamentó que se trata de «una pérdida demasiado gran-

de para Reus». Amigó se mostró sorprendido por el fallecimiento de este ilustre reusense, y recordó con nostalgia el último acto en el que tuvieron la ocasión de participar juntos: la presentación de su último libro, *Onomàstica del Lluenguatge*, el pasado mes de junio.

Intelectual de máxima solvencia, a lo largo de su vida Amigó realizó trabajos de investigación, tanto en los archivos como sobre el terreno, con observaciones claras y precisas relativas a la depuración de la lengua catalana, e impartió numerosos cursos en varias universidades de Catalunya.

Esta tarde, a las 17 horas, la ciudad de Reus le dará su último adiós en una ceremonia que tendrá lugar en el Tanatori.

mjust@diaridetarragona.com

OBITUARIS

Mestre de l'onomàstica

RAMON AMIGÓ ANGLÈS (1925-2011)

Escriptor i professor

Era considerat una figura clau dins de l'estudi de l'onomàstica i "el mestre de tota una generació d'erudits al Camp de Tarragona", en paraules de Josep Moran, director de l'Oficina d'Onomàstica de l'Institut d'Estudis Catalans. Ramon Amigó Anglès va morir divendres passat, 16 de setembre, a Reus, als 86 anys.

Havia nascut en aquesta mateixa ciutat el 1925. Es va formar de manera autodidacte i va ser professor de català durant els anys de la postguerra i els primers de la transició, tal com explicava a la seva mateixa obra *L'ensenyança de la llengua catalana, des de Reus, sota el franquisme*.

La seva afició per l'excursionisme el va portar a formar-se en l'onomàstica i a dur a terme un profund treball d'investigació. Es va dedicar a la recerca i la recopilació de topònims, va aconseguir nombrosos deixebles i va impartir seminaris so-

ARXIU

bre la seva tasca i metodologia en diverses universitats: la de València, la de Lleida i, també, la Rovira i Virgili de Tarragona. Els que el coneixien diuen d'ell que era un referent per als estudiosos de la matèria, a més d'un ferm defensor i divulgador de la cultura i la llengua catalanes.

En la seva llarga vida, va ser president de l'Associació Ex-

cursionista de Reus, del Centre de Lectura i de l'Associació d'Estudis Reusencs. També va ser vicepresident de la Societat d'Onomàstica, des del 1980, i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, a la Secció Filològica, des del 1994. El 1997 va ser premiat amb la Creu de Sant Jordi que atorga la Generalitat de Catalunya.

De la seva obra cal destacar *La Mussarra*, per la qual va rebre el premi Eduard Brossa el 1955 i també el premi de la Societat Catalana de Geografia el 1961. A més, és autor de *Les muntanyes de Prades*, *El Montsant* i *Serra la Llena*, entre altres publicacions. També va col·laborar en diverses revistes especialitzades.

Fins a l'últim moment va estar treballant i tirant endavant projectes. I és que, com ell mateix va reconèixer en una entrevista concedida durant el mes de juny, "un intel·lectual no es jubila mai".

BELÉN MARTÍNEZ

► Fallece el ex profesor de la UdL, Ramon Amigó

TARRAGONA • El escritor Ramon Amigó i Anglès ha fallecido hoy a los 86 años en Reus (Tarragona), localidad que le reconoció con la Medalla de Oro, informan fuentes municipales. Especializado en toponimia, dio clases en las universidades de Valencia, de Lleida y en la Rovira i Virgili de Tarragona. Entre sus obras, destacan las recopilaciones de la toponimia de Reus, la Mussara, Castellvell, Almoester, Constantí y Prades. También es autor de *Les muntanyes de Prades, el Montsant i Serra la Llena* y *L'Ensenyança de la llengua catalana, des de Reus, sota el franquisme*.

reusdigital.cat

Mor l'estudiós de la llengua, Ramon Amigó

Redacció

16 de setembre de 2011

Aquest divendres al migdia ha mort, a Reus, l'estudiós de la llengua, en el vessant de la toponímia, Ramon Amigó i Anglès. Va néixer a Reus el 1925, de formació autodidacta com a escriptor, obtingué el títol de professor de català i l'exercí durant els temps de la postguerra i, posteriorment, en els primers anys de la transició democràtica, concretament el 1972, en el nucli inicial d'Òmnium Cultural al Baix Camp o, anteriorment, al Fòrum Joventut, del Centre Catòlic, tal com explicita en l'obra 'L'ensenyança de la llengua catalana, des de Reus, sota el franquisme' (Edicions del Centre de Lectura, 1996).

Ramon Amigó
Reusdigital.cat

Ha estat un dels fundadors de la Societat d'Onomàstica i s'ha dedicat de manera modèlica a la recerca de repertoris toponomàstics, en especial de pobles de la Catalunya Nova (Reus, Constantí, la Mussara, Salou, Siurana...) on ha creat nombrosos deixebles, i ha impartit seminaris sobre aquesta recerca i la seva metodologia, en diverses universitats. En destaquen les obres 'Els topònims de la ciutat i del terme de Reus' (1957) i 'Materials per a l'estudi dels noms de lloc i de persona, i renoms del terme de Reus' (1988), amdots publicats per l'Associació d'Estudis Reusencs, a banda de múltiples treballs d'edicions locals i comarcals.

Aficionat a l'excursionisme de molt jove, presidí l'Associació Excursionista de Reus i escriví, conjuntament amb els reusencs Josep Iglésies i Joaquim Santasusagna, 'Les muntanyes de Prades, el Montsant i la Serra de Llena (1960)', on es recull exhaustivament tota la toponímia menor d'aquestes contrades.

D'altra banda, Amigó va presidir el Centre de Lectura (1973 a 1975) i l'Associació d'Estudis Reusencs. Ha rebut la creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, l'any 1997, i actualment era membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. Ha col·laborat en diverses revistes i miscel·lànies especialitzades, així com ha estat reconegut amb diversos premis per la seva tasca de recerca lingüística i divulgadora.

Amigó va concedir una de les últimes entrevistes en vida a Reusdigital.cat, el passat 20 de juny, afirmant que "l'onomàstica real no surt de les oficines, surt espontània de la gent, per necessitat vital, no per necessitat econòmica". A l'enllaç de la dreta hi trobareu aquesta entrevista.

La cerimònia de comiat tindrà lloc aquest dissabte, a les 5 de la tarda, al Tanatori de Reus. En un comunicat, el Centre de Lectura i l'Ajuntament de Reus han expressat el seu condol per la pèrdua d'Amigó i han penjat un crespó negre al balcó de sengles institucions. L'Òmnium Cultural Baix Camp també s'ha sumat al condol.

reusdigital.cat

En la mort de Ramon Amigó

Xavier Garcia

16 de setembre de 2011

Ramon Amigó i Anglès (Reus, 1925) acaba de morir, als 86 anys. Excursionista, home de catalanitat assegurada, president d'entitats (Centre de Lectura de Reus, Associació d'Estudis Reusencs, cofundador de la Societat d'Onomàstica i, en fi, membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans), va ser una personalitat de primer ordre, en el Reus de la postguerra, i durant molts anys, fins ara mateix.

La seva activitat com a excursionista (Montsant, serres de l'Ebre, etc), de la mà dels seus mestres geogràfics i de catalanitat, Josep Iglésies i Joaquim Santasusagna, reusencs com ell, el van dur a l'estudi de la llengua, sobretot en la vessant onomàstica i toponímica, de les quals fou mestre indiscutit en aquesta ampla part de la Catalunya Nova (Baix Camp, Priorat, Ribera d'Ebre, etc), que caminà minuciosament, fins al punt de ser considerat el creador de l'Escola d'Onomàstica del Camp de Tarragona, de la que formen part estudiosos, també tan notables, com Albert Manent, Ferran Jové, Miquel S. Jassans o Eugeni Perea.

Els seus múltiples llibres, estudis i treballs així ho avalen. D'aquesta manera, gràcies a Amigó, avui tenim estudiats els noms de llocs i de persones de tants pobles i termes: Reus, La Mussara, Castellvell, Almoster, Constantí, Vila-seca, Salou, Pratedip i, al Priorat, els de Cornudella, Siurana, Ulldemolins i, darrerament, el de Porrera.

Aquests darrers anys, gràcies als editors de Can Dalmau (Pere Català Roca i el seu fill, Rafael Català Dalmau), va anar publicant, després de tanta experiència humana, lingüística i geogràfica acumulada, les seves memòries i records, documents indispensables per a conèixer la seva existència, tan lligada a la defensa radical de la llengua, del país i dels paisatges.

Després de vint anys de tractar-lo, se me'n va un dels meus Homenots del Sud més estimats: sempre disponible, generós, enorme treballador de la cultura en aquestes terres meridionals de Catalunya, on tanta falta han fet persones com ell.

(Xavier Garcia és escriptor i periodista)

reusdigital.cat

Comiat a Ramon Amigó o el nom de cada mot

Anton Baiges Gras

17 de setembre de 2011

L'onomatòleg reusenc, membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, ha estat acomiadat amb una glossa de la seva vida i obra. El Cant de la Senyera i els Segadors han clos emotivament l'acte.

Una semblança de Ramon Amigó i Anglès, el darrer estudiós de la llengua autodidacta, altrament filòleg, de la generació noucentista, és a dir, de principis del segle XX, a la ciutat de Reus, és amb el que han deleitat els seus néts, Jordi Fumadó i Marcel Martí, a la diversa i molt representada societat reusenca.

Professors de català, mestres de primària i doctors universitaris omplien, entre molts d'altres, la Sala de Cerimònies del Tanatori de Reus, conjuntament amb polítics municipals, de l'anterior consistori i de l'actual, encapçalats per l'alcalde de la ciutat, Carles Pellicer i el regidor de Cultura, Joaquim Sorio. I és que els deixebles d'Amigó, de la pre i postguerra, eren gairebé intergeneracionals i d'una àmplia base social.

Cerimònia de comiat a Ramon Amigó
Anton Baiges

Mestre de mestres de 'la gent del Camp', que ell tan bé representava, el seu origen sorgeix per l'amor a l'excursionisme i a la seva terra. Els seus mestres 'muntanyistes', Joaquim Santasusagna, Josep Iglésies, i la profesora Teresa Miquel, 'de català, francès i llatí', el marquen en la seva posterior trajectòria d'estudiós de l'onomàstica, tant en la toponímia -noms de lloc-, com en l'antroponímia -noms de persona.

Els néts de l'homenatjat han glossat la seva biografia professional i personal: 'És curiós descobrir que tota aquesta nodrida investigació del territori parteix d'un jurament, d'un pacte no escrit –apunten- que van contraure Ramon Amigó amb Albert Manent en el qual es van proposar de fer la recerca de la vall de l'Aleixar, Vilaplana, Maspujols, Capafonts i la Febró, fins arribar a Prades. Posteriorment, es van afegir a aquest jurament Ferran Jové, contribuint amb la recerca de les Borges del Camp, Moreu-Rey amb la de l'Albiol, i Miquel Jassans amb la d'Alforja i Poboleda (...). No en va, l'obra 'Les muntanyes de Prades, el Montsant i Serra la Llana', de 1960, d'edicions Dalmau, serà el seu primer treball sobre la comarca, conjuntament amb 'Materials per a l'estudi de noms de lloc i de persona, i de renoms, del terme de Reus', de 1957, de l'associació d'Estudis Reusencs, entre moltes d'altres monografies dedicades als nostres pobles i termes municipals.

Després d'esbossats alguns trets personals d'Amigó, com la darrera excursió a Siurana amb els seus néts per parlar amb gent del petit llogarret del Priorat, o el recent homenatge de la Societat Catalana d'Onomàstica, la soprano Mercè Mestre, deixeble del mestre, ha fet un interpretació musical de caire espiritual. El solemne Cant de la Senyera havia de cloure l'acte de comiat, que l'ha proseguit un espontani cant d'Els Segadors per part dels presents i un sentit i sonor 'Visca Catalunya lliure!'.